

Vittraskolorna AB

Rektorn vid Vittra Kungshagen

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Vittra Kungshagen
i Nyköpings kommun

Tillsyn i Vittra Kungshagen

Skolinspektionen genomför tillsyn i skolor hos den fristående huvudmannen Vittraskolorna AB under hösten och vintern 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen nio av huvudmannens skolenheter i fem olika kommuner.

Vittra Kungshagen i Nyköpings kommun besöktes av Skolinspektionen den 19-20 november 2014.

Fakta om skolenheten

Vittra Kungshagen är en skolenhet med förskola, förskoleklass, fritidshem och årskurserna 1-9. Skolan ligger centralt i Nyköpings kommun. Huvudman för skolan är Vittraskolorna AB (orgnr. 556458-6716). Tillsyn av skolans förskoleverksamhet ingår inte i denna tillsyn.

Skolenheten leds av en rektor. Vid tillsynstillfället leds skolan av en tillförordnad rektor som i vanliga fall är skolans biträdande rektor. Skolan har två arbetslag: ett för förskoleklass och årskurserna 1-3 och ett för årskurserna 4-9. Vid skolan finns, enligt uppgifter från rektorn i november 2014, 14 elever i förskoleklass och 182 elever i grundskolans årskurser 1-9. I fritidshemmets verksamhet är 74 barn inskrivna.

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Skolverkets nationella statistik för de nationella ämnesproven i matematik läsåret 2013/2014 visar att andelen elever som nådde kravnivån i de sju delproven varierade mellan 52 och 91 procent. Lägst resultat uppnåddes i delproven "Symmetri, skriftliga räknemetoder" och "Mätning längd, proportionella samband", där resultatet (52 procent) var sämre än genomsnittet i riket (82 respektive 72 procent). Vidare visar samma statistik att andelen elever som nådde kravnivån i de åtta delproven i de nationella ämnesproven i svenska varierade mellan 52 och 100 procent. Lägst resultat uppnåddes i delprovet "Skriva: berättande text" där resultatet (52 procent) var sämre än genomsnittet i riket (90 procent).

Av skolans egen sammanställning av kunskapsresultaten för årskurs 3 våren 2014 framgår att 91 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i ämnet svenska. Motsvarande andel i ämnet matematik var 96 procent.

Årskurs 6

Skolverkets betygsstatistik för årskurs 6 läsåret 2013/14 visar att alla elever nådde betygen A-E i samtliga ämnen. Även skolans egen sammanställning visar att 100 procent av eleverna når kunskapskraven i alla de ämnen de har haft undervisning i.

Årskurs 9

Enligt Skolverkets nationella statistik var det genomsnittliga meritvärdet 210 poäng för eleverna i årskurs 9 läsåret 2013/2014, jämfört med 211 poäng för riket som helhet. Från läsåret 2012/2013 är det en minskning med 11 poäng då det genomsnittliga meritvärdet i skolan var 221 poäng. De senaste fem åren har skolans genomsnittliga meritvärde varierat mellan 198 poäng och drygt 221 där det var som lägst läsåret 2011/2012 och som högst läsåret 2012/2013. Andelen elever som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen läsåret 2013/2014 var 81 procent, jämfört med 77 procent för riket som helhet. Det innebär en minskning med sex procentenheter från läsåret 2012/2013 då 87 procent av eleverna i skolan nådde kunskapskraven i alla ämnen. Under de senaste fem åren har andelen elever som uppnår kunskapskraven i samtliga ämnen varierat mellan som lägst 64 procent läsåret 2011/2012 och som högst läsåret 2012/2013 då 87 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i samtliga ämnen. Andelen elever som läsåret 2013/2014 var behöriga till gymnasieskolans högskoleförberedande program respektive till yrkesprogrammen var nästintill 100 procent.

Skolverkets statistik över elevernas betygresultat för läsåret 2013/2014 visar att mellan 89 och 100 procent av eleverna nådde kunskapskraven beroende på ämne. Lägst var resultatet i ämnet engelska. Den genomsnittliga betygspoängen för slutbetygen i årskurs 9 varierade beroende på ämne. I ämnena bild, musik, slöjd och svenska var skolans genomsnittliga betygspoäng högre än den i riket. Den största skillnaden var i ämnet bild där skolans genomsnittliga betygspoäng, 16,6 låg 2,4 poäng över snittet i riket (14,2). I övriga ämnen låg skolans genomsnittliga betygspoäng lägre än rikets. Störst var skillnaden i ämnet kemi där skolans genomsnittliga betygspoäng, 10,8, låg 1,8 poäng under snittet i riket, 12,6 poäng.

I ämnet matematik var det hälften av eleverna läsåret 2013/2014 som fick ett högre betyg jämfört med provbetyget på det nationella ämnesprovet. Motsvarande siffra för riket var 31 procent. I ämnet religionskunskap var det 58 procent av eleverna läsåret 2013/2014 som fick ett högre betyg jämfört med provbetyget på det nationella ämnesprovet. Motsvarande siffra för riket var 27 procent. Den genomsnittliga provbetygspoängen i ämnet matematik för läsåret 2013/2014 var 7,7 poäng (flickor 4,5 och pojkar 10,4). Motsvarande siffra för riket var 11,4 poäng (11,5 för flickor och 11, 3 för pojkar).

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att den tillförordnade rektorn känner till skolans utvecklingsområden.

Ett mycket angeläget utvecklingsområde för skolan är att utveckla arbetet kring att se till att alla elever får det särskilda stöd och de extra anpassningar de behöver för att nå kunskapskraven. Mot bakgrund av att skolans genomsnittliga meritpoäng har sjunkit och att elevernas kunskapsresultat i flertalet ämnen i årskurs 9 är lägre än genomsnittet i riket gör Skolinspektionen bedömningen att detta är ett viktigt förbättringsområde för skolan. Det finns även flera delprovsresultat på de nationella ämnesproven i årskurs 3 som ligger långt under genomsnittet i riket. Rutinerna, arbetsgången och ansvarsfördelningen inom arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd behöver förtydligas. Insatta åtgärder behöver utvärderas kontinuerligt och tydliga kartläggningar behöver göras så att alla elever verkligen får extra anpassningar eller särskilt stöd för att utifrån sina förutsättningar ges möjlighet till en optimal kunskapsutveckling.

Det finns lärare i skolan som beslutar om betyg utan att ha legitimation, vilket strider mot författningarnas krav.

De elever Skolinspektionen intervjuat uppger att de är trygga på skolan, vilket lärare, elevhälsopersonal och rektor instämmer i. Flera elever i årskurs 9 uppger att stämningen på skolan har blivit mycket bättre innevarande läsår jämfört med föregående läsår, vilket bekräftas i intervjuer med personal.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vittraskolorna AB att vidta nedanstående åtgärd/åtgärder för att avhjälpa påtalade brist/brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den **13 april 2015** redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Vittraskolorna AB måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Säkerställ att extra anpassningar i undervisningen görs för elever som har behov av det.
- Ge eleverna det särskilda stöd som de behöver.

Motivering

Extra anpassningar och särskilt stöd

Av skollagen framgår att det i utbildningen ska tas hänsyn till elevers olika behov. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Vidare framgår av skollagen att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Om det befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

Tillsynen visar att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns elever i skolan som inte ges de extra anpassningar eller det särskilda stöd de behöver för att nå kunskapskraven.

I lärarintervjuer framkommer att det finns en osäkerhet om vad extra anpassningar i undervisningen innebär och hur långt pedagogens ansvar inom detta område sträcker sig. En lärare säger: *"ibland känns det som man vänder ut och in på sig själv för att hjälpa ett fåtal elever"*. Någon lärare säger att skolan behöver bli bättre på att hitta strategier för att hjälpa elever med specifika svårigheter. En annan lärare säger att skolan behöver bli bättre på att utreda vad eleverna har för svårigheter så att det kan säkerställas att det är rätt sorts stöd som sätts in. Flera intervjuade lärare menar också att den handledning de ska få från specialpedagogen inte fullt ut har fungerat, bland annat för att tiderna för handledning har legat när lärarna har varit upptagna med elever. Flera lärare menar att det saknas en speciallärare i skolan som kan ta ut elever och hjälpa dem i mindre grupp eftersom det i skolan finns ganska många elever med diagnoser som lärarna, efter pedagogiska kartläggningar, bedömer skulle behöva vara i en liten grupp ibland. Konsekvensen av detta blir enligt intervjuade lärare att det finns elever som inte får det särskilda stöd de är i behov av. Enligt representanter för elevhälsan får eleverna dock det särskilda stöd de behöver. Rektorn uppger vid faktagranskning av Skolinspektionens protokoll bland annat att en lärare i seniorlaget har anställts för att på 50 % av en heltidstjänst stötta elever.

Att det finns elever i skolan som inte uppnår kunskapskraven för att deras behov av extra anpassningar eller särskilt stöd inte tillgodoses, bekräftas även av vårdnadshavare som kontaktat Skolinspektionen. Enligt rektorn är ambitionsnivån när det gäller att ge elever extra anpassningar och särskilt stöd hög, men han menar också att det finns mer att göra och att detta är ett område som skolan kan utveckla. Det som återstår är enligt rektorn, dels hur skolan får till extra anpassningar i klassrummet och dels hur elevhälsoteamets framtagna rutiner fungerar i praktiken. Rektorn anger också att det finns en del elever i skolan som behöver mer stöd än vad de vid tillsynstillfället får. Skolan har, enligt rektorn, inför detta läsår tagit fram flera rutiner, bland annat en tydlig arbetsbeskrivning för specialpedagogen, för att säkerställa att alla elever får det stöd de behöver för att nå kunskapskraven. Mot bakgrund av att flera elevresultat i skolan ligger under genomsnittet i riket vill Skolinspektionen understryka vikten av att skolan förbättrar arbetet inom detta område.

Sammanfattningsvis visar tillsynen att skolan måste förbättra arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd så att alla elever ges förutsättningar att nå kunskapskraven. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Vittraskolorna AB föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

3 kap. 5a, 7, 8-9 §§ skollagen

Avstående från ingripande

Skolinspektionen har funnit följande brist men avstår enligt 26 kap. 12 § Skollagen (2010:800) från att ingripa.

Bedömning och betygssättning**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brist inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Betygskatalog förs inte i enlighet med författningarnas krav och föreskrifterna om betyg följs inte.

Motivering

Utgångspunkten i skollagen är att lärare ska ha utbildning för den undervisning de bedriver. Det innebär att lärarens utbildning måste överensstämma med den skolform, årskurs och de ämnen som läraren undervisar i. Från och med den 1 december 2013 gäller även att lärare ska vara legitimerade för att få bedriva undervisning och självständigt sätta betyg. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslut om att sätta betyg fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin signatur.

Tillsynen har visat att det finns formella brister i skolans betygskatalog. Det finns lärare som saknar legitimation som har skrivit under betygskatalogen. Enligt rektorn har inte de aktuella lärarna själva beslutat om betygen utan detta har skett i samråd med en legitimerad lärare. Faktum kvarstår dock att det är lärare utan legitimation som har skrivit under betygskatalogerna vilket inte är i enlighet med författningarnas krav. Betygskatalogen ska således skrivas under av båda lärarna.

Skolinspektionen konstaterar vid tillsynstillfället att det finns betygskataloger som inte är signerade. Huvudmannen har efter tillsynsbesöket meddelat Skolinspektionen att alla betygskataloger skrivits på och att rutinerna för detta har förtydligats.

Sammanfattningsvis har tillsynen visat att skolan måste utveckla rutinerna kring hur betygskatalogen förs. Mot bakgrund av att skolan har vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med bristerna får huvudmannen anses ha vidtagit rättelse. Skolinspektionen avstår därför från ingripande i detta avseende.

Författning

3 kap. 16 § skollagen. 6 kap. 9-10 §§ skolförordningen (2011:185), 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog SKOLFS 2011:123

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Beslutsfattare

Lotta Hedén
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under 1-3 dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.